

YAZARLAR

31 Ekim 2018

Cevdet YILMAZ
KIRDAN KENTE BEYİN GÖÇÜ

Başlık elbette dikkatinizi çekmiştir ve "bu ne iş, biz beyin göçünü geri kalmış ülkelerden gelişmiş ülkelere doğru olduğunu biliyorduk, bu da nereden çıktı" diyebilirsiniz. Evet, doğru biliyorsunuz, fakat biraz eksik biliyorsunuz. Yıllar önce Muğla'nın Ula kazası ile ilgili araştırmasında ABD'li bilim insanı Peter Benedict Ula kasabasının geri kalmasını kırdan kente beyin göçüne bağlamış ve kitabının sonuç kısmında şöyle bir tespitte bulunmuştur; "Çok bilinenin aksine beyin göçü sadece geri kalmış ülkelerden gelişmiş ülkelere olmaz. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde kırsal kesimin geri kalmasının arkasında yatan asıl nedenlerin biri de kırdan kente beyin göçü yani nitelikli insan göçüdür".

Şimdi konuyu biraz açalım. Türkiye'de özellikle 1980'lerden sonra yoğun bir kırdan kente göç süreci yaşanmış, bu süreç 1990'larda zirve yaparak, 2000'li yıllarda azalma eğilimine girse de halen devam etmektedir. 2000'li yıllarda göçün yavaşlaması kırsal kesimin kendini toparlaması ve geçim şartlarının iyileşmesinden ziyade, kırsal kesimde göç edecek "aktif nüfus" kalmamasıyla ilgilidir. Kırdan kente göç sürecinde etkili olan faktörleri biz (her biri ayrı bir yazı konusu olduğundan burada ayrıntıya girmiyoruz); itici, iletilici, çekici ve siyasi faktörler olarak dört başlık altında ele alıyoruz. Bu süreçler sonucunda da kırsal kesim boşalıyor.

Göçlerle ilgili teorik yayınlarda temel bir madde vardır. O da "göç katılan nüfus aktif nüfustur (bunun devamında geride kalan nüfus da pasif nüfustur)". Burada aktif nüfustan kasıt; girişimci, maceraperest, geri gelmeyi düşünmediğinden gittiği yerde tutunmak zorunda olan, parası varsa parasına, yoksa bilgisi veya becerisine, yoksa sağlığına ve beden gücüne güvenen, genç dinamik insanlardır. Bilgi ve beceri ile genç ve dinamik olma bir araya geldiğinde "aktif beyin gücü" karşımıza çıkmaktadır.

Bu kısa açıklamaların ardından Türkiye kırsalına gelelim. Ülkemizde kırdan kente göç süreci ile kırsal kesim aktif, genç ve dinamik nüfuslarını şehirler lehine kaybetmektedirler. Bu süreç sonucunda Türkiye kırsal kesimi son yıllarda büyük bir çöküş yaşamaktadır. Biz bu çöküşü tarımsal ve hayvansal üretimimizin düşmesinden ve bu ürünlerin fiyatlarının bir türlü aşağı çekilememesinden, ithalat yoluyla tarımsal ürün açığımızın giderilmeye çalışılmasından net olarak anlıyoruz. Bu arada Hükümetlerimizin de giderek artan sayıda çeşitli teşvikler, sübvansiyonlar ve daha birçok uygulama ile kırsal kesime destek verdiğini fakat ne hikmetse (hayvancılık ve et üretimi örneğindeki gibi) bu teşviklerin bir işe yaramadığını da görüyoruz.

Bugüne kadarki; gübre, tohum, ilaç, mazot yardımı, 1000 köye 1000 ziraat mühendisi vb maddi, manevi ve ilmi anlamda tarımsal desteklerden netice alınamaması, bunlara ilave olarak son yıllarda devreye giren; miras yoluyla tarım topraklarında bölünmenin önlenmesi, devlet arazilerinin kiraya verilmesi,

DİĞER YAZILARI

Engelsiz Eğitimi

Merhamet Eğitimi

Kırsal Kesimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri - II; Aylık Sabit Gelir İhtiyacı

Kırsal Kesimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri - I, Köylü Nüfus - Çiftçi Nüfus Meselesi

Yirmidokuzuncu Gün

Mavi Balina, Bilgisayar Oyunları, AB Proje Destekleri

Challenger'dan Discovery'e Ders Almak, Ders Çıkarmak

Yurtdışına İşgücü Göçü

Samsun'da Şehir İçi Ulaşımın Geleceği

Su (Şirketi) Savaşları

Yazarın Tüm Yazıları

Yazarlar

Ali Yılmaz ERGEN
ÇOK ÖNEMLİ BİR HİBE

Mustafa GENÇ
BAYRAMA HAZIRLANIYORUZ

Prof. Dr. Osman DEMİR
SIFIR REEL FAİZ ORANI
HEDEFLEMENİN AVANTAJ VE
DEZAVANTAJLARI

Kenan ÖZTÜRK
☐Şehitlik nasip olmadı☐

Hikmet KURADA
ATATÜRK VE DİN

yeni hal yasası vd. uygulamalardan da olumlu bir netice alınıp alınamayacağı hususları da aslında tamamen kırdaki "aktif beyin gücü"yle alakalı bir durumdur.

Yine bilindiği üzere artık köylü üretecek, Devlet (Tekel) satın alacak aşaması çoktaan geride kaldı. Artık köylülük yok, (ihtiyacı dışında) artı ürün elde edip bunu pazarlama anlamında tarımsal üretim ancak çiftçi olmakla mümkün. Çiftçi; toprağına bakacak, koruyacak, kimyasallarla onu sömürmeyecek, yetmez, toprağını ilanihaye çocuklarına ve torunlarına miras olarak bırakacak bir düşünüşe yapısına sahip olacak. Bunlar da yetmez; yetiştirdiği mahsule talep var mı? Pazar şartlarını araştırarak, içerde (başka bölge ve yörelerde) mahsulüne rakip var mı? Ürettiği mahsulün fiyatı, bundan elde ettiği gelir giderini karşılıyor mu? Dış piyasalar ve ithalat rejimi onun mahsulünü etkiliyor mu, bunları da bilecek. Uzun lafın kısası köyde kalan kişiler çiftçilik yapmak istiyorsa (çünkü Devlet bunun için teşvik veriyor, destekleme alımları yapıyor, sübvansiyonlar uyguluyor), bütün bunları takip etmek, bilmek ve yapmak zorunda. Artık kafasına göre talep olmayan mahsulü yetiştirip, pazar bulamayınca da "nerde bu devlet nerde bu millet" deme lüksüne sahip değil. Şimdi soruyoruz? Kırsal kesimde bu işi yapacak "kafası çalışan aktif nüfus" kaldı mı? Maalesef kalmadı. Kırsal kesimde tabi ki halâ köylü nüfus var. Kim bu köylüler? Gurbetçilik yapmış emekli maaşı olanlar, kıytırık tarım ve hayvancılık işleriyle uğraşanlar, tarlasına fındık dikip hafta sonları ya da yılda birkaç ay uğrayanlar, geri kalanı geçim tipi faaliyet sürdürenler.

Esas soru şu: Çiftçi nüfus var mı? Yani piyasayı takip eden, arz ve talebe göre üretim yapan, geniş topraklarda makine gücüyle birim alandan daha fazla verim elde etmenin yollarını bilen, nihayetinde marketlerle pazarlık edip uygun fiyata tüketiciye ulaştıran, kısaca köylerimizde bütün bu becerilere sahip olan, dahası köyde geri kalanlara da bu yönde önderlik edebilecek, onları örgütleyebilecek çiftçi nüfus kaldı mı?

Elbette Türkiye genelinde bu tanıma uygun bir miktar çiftçi nüfus vardır. Bizim bu sorudan kastımız Türkiye yüzölçümü ve toplam nüfusuna göre yeterince çiftçi nüfus var mı? Cevap; bize göre "Yok".

Peki, kırsal kesimde kooperatifleşerek, ulusal marketlerle pazarlığa oturup mahsulünü değerine tüketiciye ulaştırmak için kırsal kalkınmanın motoru olacak çiftçi birlikleri kurarak, buna üye olup birlikte hareket edecek kadar bilinçli çiftçi nüfus bir köyde, bırakın bir köyü bir ilçenin bütün köyleri bir araya gelse, böyle bir çiftçi örgütlenmesini gerçekleştirecek sayıda kırsal kesimde aktif, kafası çalışan insan kaldı mı? Cevap; bizce yine "Yok".

İşte Türkiye'de kırdan kente göçün ortaya çıkardığı esas sorun budur; kırın aktif nüfusunu ve beyin gücünü koruyamaması, bunları şehre kaptırması.

Bu gidiş nereye? Kırdan aktif nüfusu tutamazsak Türkiye kırları giderek artan bir hızda; kışı şehirde yazı köyde geçiren emeklilerin, gurbete çıkmaya cesareti olmayan pısrık insanların, hayatlarını gurbetteki çocuğundan gelen parayla sürdüren köylülerin, köylerini dinlenme yeri (yazlık) gibi kullanmaya başlayan şehirlilerin mekânı olacak, asıl olan tarımsal üretim hobi olarak yapılacaktır. Peki, köyde kalan, ya da mevsimlik olarak köye uğrayan böyle bir nüfusla tarımsal kalkınma mümkün mü? Bizce değil. Böyle bir kırsal yapı ile Türkiye'de tarımsal problemler çözülemez, tarımsal üretim arttırılmaz, tarım ürünleri açığının ithalat yoluyla karşılanmasından başka çare kalmaz, dış ticaret açığı bir de bu yüzden kapanmaz.

Çare; tarımsal kesim için aktif nüfusu kırdan tutarak, bunların eğitilmesi ve ekonomiye entegre edilmesidir. Tamam köy çocuklarını eğitip köye gönderip

toplum önderi yapmaya çalışan Köy Enstitülerinin zamanı geçti ama aradan bunca yıl geçmiş, sormazlar mı; "yerine ne koyduk?". Cevap; yine "hiç". Olaya tarımsal üretim açısından baktığımız için daha kötü bir durumla karşı karşıyayız. Nedir o? Şu anda biz tarımsal kesimdeki çocuklarımızı da şehirli eğitim sisteminden geçiriyoruz, eğitim süreci yoluyla kırdan devşirip şehre gönderiyoruz. Yani babalar oğullarına çiftçiliği benimsetemedikleri gibi, devlet de bu işe (zorunlu eğitim, taşımali sistem, tarım meslek liselerinin amacından sapması, masa başı çalışan ziraat mühendisleri yetiştirmek gibi acayip gerekçelerle farkında olarak ya da olmayarak) takoz oluyor. Sonuçta çiftçinin çocuğu çiftçi değil, şehirde memur ya da işçi oluyor, babası yaşlanınca onu da şehre yanına alıyor, köyler bir de böyle boşalmaya devam ediyor. Sonra da; "ne olacak halimiz" diyerek sorgulamak ve çözüm aramak yerine, memleket bizim değilmiş gibi "ne olacak bu memleketin hali" diye kenardan serzenişte bulunuyoruz. Yazık, çok yazık.

[Samsunspor](#) [Samsun Haber](#) [Samsun Kaza](#) [Samsun Hava Durumu](#) [Samsun Son Dakika](#) [Ordu Haber](#) [Tokat Haber](#) [Sinop Haber](#) [Bafra Haber](#)

[Künye](#) [İletişim](#) [Reklam Hizmetleri](#) [Yayınlarımız](#) [Gizlilik Sözleşmesi](#) [Kullanıcı Sözleşmesi](#) [İnsan Kaynakları](#)

Telif Hakkı © 2019 Haber Gazetesi Tüm hakları saklıdır. İzinsiz ve kaynak gösterilmeden yayınlanamaz.

hızWeb
